
9.1.1 Müllerova vila

(38)

Rozloha: 0,7 ha

Nadmořská výška: 299–309 m n. m.

Souřadnice: 50°5'33.284" N, 14°22'42.422" E

Adresa: Praha 6 – Střešovice, Nad Hradním vodojemem 642/14

Majitel / správce: hlavní město Praha / Muzeum hl. m. Prahy

Návštěvníký systém: úterý, čtvrtek, sobota, neděle – začátky prohlídek 9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, pouze po předchozí rezervaci

Památková ochrana: památková zóna Staré Střešovice; národní kulturní památka areál vila Müllerova od A. Loose (číslo ÚSKP: 40543/1-1524)

Jednou z nejpozoruhodnějších staveb na Ořechovce je soukromá vila stavebního podnikatele dr. Františka Müllera, slavné dílo neméně věhlasného rakouského a českého architekta Adolfa Loose, které vytvořil ve spolupráci s českým architektem Karlem Lhotou v letech 1928–1930.

Vila se nachází při Střešovické ulici. Již z dálky viditelný bílý hranol budovy je členěn balkonem a arkýřem kubických tvarů a několika terasami, z nichž střešní je doplněna betonovou pergolou. Fasáda je oživena okny se žlutě natřenými rámy různých tvarů a různé výšky, která odpovídá vnitřnímu dispozičnímu uspořádání. Zahrada je vetknuta do svahu v několika úrovních. Překonává převýšení 11 metrů. Podobá se tak překvapivě obytnému prostoru vily, který je v přízemí také členěn do nestejných výšek

Müllerova vila, svahová část zahrady se stylizovanou skalkou

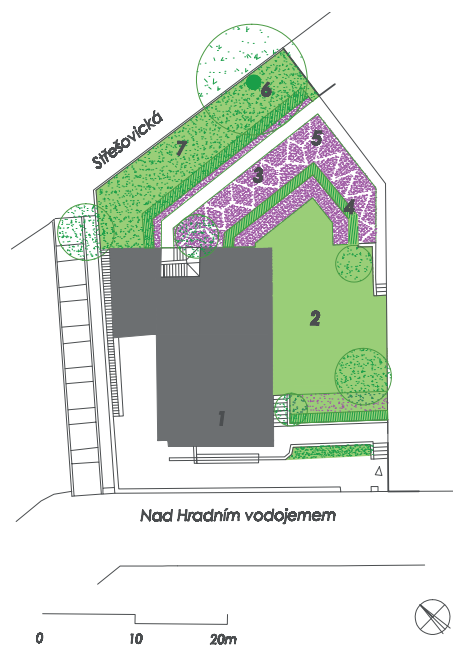

jako spojitý prostor o několika funkcích, tzv. Raumplan. Řešena je pravidelně v geometrickém stylu. Jednotlivé terasy jsou členěny za pomoci živých plotů, trvalkových záhonů, travnatých ploch a šlapákových prostupů. Geometrické řešení zvýrazňuje kosočtverečný rastr, vyskládaný z kamenů, který zároveň zpevňuje severní svah zahrady. Vnitřky kosočtverců jsou vyplněny barevnou mozaikou trvalek, které tak jako trvalky na parteru kopírují barevnost interiéru.

Původní návrh zahrady vznikl v roce 1929 a je dílem Camilla Karla Schneidera. Tento německý dendrolog, krajinářský architekt a spisovatel spolupracoval s Arnoštem Silva-Taroucou v Průhonících, podílel se na návrhu parku ve Vrchatových Janovicích a jeho jménem je nazvána cena udělovaná německým dendrologům. Jeho návrh dále rozpracoval neméně věhlasný zahradní architekt, znalec trvalek a publicista Karl Foerster z Postupimi-Bornimu, který spolu s Hermannem Maternem (toho času vedoucím projekčního oddělení Foerstrova závodu) vytvořili podrobný plán výsadeb. Současná podoba rehabilitované zahrady je dílem zahradní architektky Vítězslavy Ondřejové z roku 1997–1998 ve spolupráci s ateliérem Girsra AT.

Hlavní travnatá plocha u vily je zakončena řadou sloupovitých tisů (*Taxus × media* 'Hillii'). Jižní strana této části je tvořena květinovými zídkami a záhony trvalek. V zídkách je možné během roku zahlédnout květy pestré škály poléhavých trvalek jako řebříčky (*Achillea ageratifolia* a *serbica*), rožec (*Cerastium tomentosum*), zvonky (*Campanula*) a další. Celkem je v zídkách přes čtyřicet druhů rostlin. Na záhonech je podobně pestré složení trvalek. Z početněji zastoupených druhů jsou to kultivary plaménku (*Phlox paniculata*) a kosatců (*Iris barbata*). Samostatně je řešen záhon pivoňek (*Paeonia lactiflora*). Poněkud jiný charakter má osázení severního svahu, kde je zdůrazněn kosočtverečný kamenný rastr. Výplň tvoří kobercové trvalky jako dva druhy kotuly (*Cotula potentillina* a *Leptinella squarida*), stříbřenka klubíčkatá (*Paronychia kapela*), zběhovce (*Ajuga reptans*) a jeho červenohnědá odrůda (*Ajuga reptans* 'Palisander'). Doplnují je plochy poléhavých jalovců vodorovných a chvojky (*Juniperus horizontalis* a *Juniperus sabina* 'Tamariscifolia'). Elegantní dojem podtrhují pnoucí růže – perlově bílá odrůda 'New Dawn', krémově bílá 'Máňa Böhmová' a červená 'Paul's Scarlet Climber'.

Müllerova vila

- 1 Müllerova vila
- 2 rovinná část zahrady s živým plotem a záhony
- 3 svahová část zahrady se stylizovanou skalkou
- 4 tis prostřední – *Taxus media* 'Hillii'
- 5 jalovec plazivý – *Juniperus horizontalis*
- 6 borovice černá – *Pinus nigra*
- 7 růže – *Rosa* 'Paulus Scarlet Climber'

9.2 Vilová čtvrť Hanspaulka

Památková ochrana: ochranné pásmo památkové rezervace v hl. m. Praze

Adresa: Praha 6 – Dejvice

Hanspaulka je čtvrtí rodinných domů, které se rozkládají kolem bývalé zemědělské usedlosti Hanspaulka a dnes lemují několik obloukovitě vedených komunikací, respektujících složitý svažité terén. Zástavba vznikala převážně ve dvacátých a třicátých letech 20. století a byla zastoupena jak řadovými domy, tak individuální solitérní zástavbou. Názvy ulic byly z velké části odvozeny od bývalých viničních usedlostí.

Centrem čtvrti je veřejný park, obklopující barokní usedlost. Rámují ho parkové pásy při ulici Na Hanspaulce a Za Hanspaulkou. Zajímavý je drobný zelený pás v ulici Nad Kodymkou, kde je zachována původní ovocná alej vedoucí ke kapličce sv. Anny, a pás v ulici Na Kodymce, kde je použita pro středové stromořadí borovice lesní (*Pinus sylvestris*) velmi romantického vzhledu.

Zajímavou historii má veřejný park u barokní vily Hanspaulka. Zahrada se rozkládala na vyvýšené terase u historické vily. Obklopena byla štěpnicí. Ta byla za první republiky vykoupena obcí a přeměněna na veřejný park v novokrajinářském stylu. V parku se dnes uplatňují především sivé jehličiny rodů jedle (*Abies*), borovice (*Pinus*), douglasky (*Pseudotsuga*) a smrku (*Picea*). Sestaveny jsou v prostorově působivých skupinách. Barokní podobu zahrady dnes připomíná brána do parku, kterou s vilou spojuje osová cesta doprovázená ovocnou alejí. Ta je vzpomínkou na hospodářský původ usedlosti.

Vilová zástavba na Hanspaulce, v popředí zmodernizovaný dům s travnatým uličním pásem

